

Başvuru Numarası : 2022/37
Toplantı Tarihi/Sayısı : 15.2.2022/9
Karar Numarası : 2022/113
Başvuran : Ö. Ş. S.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın Covid-19 salgını nedeniyle yapılan infazla ilgili yasal düzenlemelerden ve etkin pişmanlık hükümlerinden yararlandırılmamasının eşitlik ilkesine aykırı olduğu iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran dilekçesinde özetle, uyuşturucu madde ticareti suçundan yargılandığını, yapılan yargılama sonucunda hakkında 15 yıl hapis cezasına hükmedildiğini, mahkeme heyetine uyuşturucu maddeyi temin ettiği kişilerin isimlerini söylemesine rağmen hakkında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanmadığını, terör örgütü üyeliği suçundan yargılanan kişilerin etkin pişmanlık hükümlerinden faydalandırılmasına rağmen kendisinin etkin pişmanlık hükümlerinden faydalandırılmamasının eşitlik ilkesine aykırı olduğunu, ayrıca Covid-19 salgını sebebiyle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da yapılan değişikliklerin eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiğini iddia ederek mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yasama yetkisi" başlıklı 7'nci maddesine göre; "Yasama yetkisi Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez."

4. Anayasa'nın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri" başlıklı 87'nci maddesi: "Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; (...)" hükmünü içermektedir.

5. Anayasa'nın "Yargı Yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi: "Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır." hükmünü haizdir.

6. 7242 sayılı Kanun ile 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'a eklenen geçici 9'uncu maddede: "Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle, açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar ile kapalı ceza infaz kurumunda bulunup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanan hükümlüler, 105/A maddesi kapsamında denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen hükümlüler ve 106'ncı madde veya diğer kanunlar uyarınca denetimli serbestlik tedbirinden yararlanan hükümlüler, 31/5/2020 tarihine kadar izinli sayılır. Salgının devam etmesi hâlinde bu süre, Sağlık Bakanlığının önerisi üzerine Adalet Bakanlığı tarafından her defasında iki ayı geçmemek üzere üç kez uzatılabilir. Bu fıkra uyarınca izinli sayılanlar hakkında 95 ve 97'nci madde hükümleri uygulanır." ifadesi yer almaktadır.

7. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı"

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

başlıklı 3'üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: “(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.” şeklinde hükme bağlanmıştır.

8. Mezkur Kanun'un “Başvurular” başlıklı 17'nci maddesine göre: “(1) *Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.(...) (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.(...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”*

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” kenar başlıklı 40'inci maddesine göre: “(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hakimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında işlemler başvurunun konusu olamaz.”

10. Mezkur Yönetmelik'in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48'inci maddesinde: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği (...) yönlerinden incelenir.” hükmü yer almaktadır.

11. Mezkur Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmez kararı” kenar başlıklı 67'nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

13. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinde insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında yer almaktadır.

14. Başvuran, hakkında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanmadığını iddia etmektedir. Etkin pişmanlık, ilgili mevzuatta suçların tanımlanması şartıyla failin işlediği suçtan pişmanlık duyması ile birlikte cezayı azaltan veya kaldıran şahsi bir sebeptir. Türk Ceza Kanunu hükümlerine bakıldığında etkin pişmanlık hükümlerinin tek bir maddede her suç tipi için değil, bazı suç tipleri için ayrı ayrı kanun maddelerinde düzenlendiği dolayısıyla, etkin pişmanlık müessesinin soruşturma ve kovuşturma evrelerinde yargı makamlarının uhdesinde olduğu görülmektedir.

15. Öte yandan başvuran, Covid-19 salgını sebebiyle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında

Kanunda yapılan değişikliklerin eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiğini iddia etmekte olup, Anayasa'nın 87'nci maddesinde; yasama yetkisinin münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisinin uhdesinde olduğu hükme bağlanmıştır. Bu bakımdan; kural koymak, yani genel, sürekli, objektif, kişisel olmayan işlemler yapmak yasama yetkisi kapsamında kalmaktadır.

16. Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinde, yasama ve yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te ise, yasama ve yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerinden Kurumun görev alanına giremeyeceği düzenlenmiştir.

17. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan gerekçelerle birlikte ele alındığında iddiaların, yasama ve yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerle ilgili olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'inci maddesinin 4'üncü fıkrası ve Kanunun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'ıncı maddesi gereği Kurumumuza başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 15.02.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK

Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ

Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN

Üye

e-onaylıdır

Ünal SADE

Üye